

Helse- og omsorgsdepartementet

Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref:
Vår ref: 08/1577-5/SMLE/HANO
Dato: 21.05.2008

Bruk av BCG-vaksine i Norge

BCG-vaksinering av alle ungdommer i alderen 12 – 14 år har vært en del av vaksinasjonsprogrammet i Norge siden 1947. Tuberkulose har gjennom årene blitt en sjelden sykdom. En rekke andre vestlige land har sluttet med rutinemessig BCG-vaksinering. Også i Norge har nytten av denne vaksinasjon vært diskutert flere ganger.

I mars 2007 nedsatte Folkehelseinstituttet en arbeidsgruppe som skulle evaluere dagens bruk av BCG-vaksine i Norge og foreslå eventuell endringer. Gruppen har nå levert sin utredning.

WHO og den internasjonale tuberkuloseunionen (IUATLD) har satt opp kriterier for BCG-vaksinering og for å slutte med allmenn BCG-vaksine. Norge oppfyller alle kriteriene for å slutte med vaksinering. Erfaringen fra andre vestlige land som har sluttet med allmenn vaksinering og opprettholdt vaksinering av risikogrupper, er at økningen i tuberkuloseforekomst er meget beskjeden.

Arbeidsgruppen har gitt følgende anbefalinger:

- Allmenn BCG-vaksinasjon for ungdom utgår fra barnevaksinasjonsprogrammet
- BCG fortsetter som programvaksine for barn med økt risiko for å smittes av tuberkulose
- BCG-vaksinering fortsetter som tilbud til yngre personer med særlig risiko. Risikogruppene omfatter bl.a. barn / unge som selv kommer fra eller har foreldre fra land med høy forekomst av tuberkulose, personer som skal oppholde seg i land med høy forekomst av tuberkulose i mer enn tre måneder og ha tett kontakt med lokalbefolkningen, helsepersonell og helsefagstudenter som skal ha direkte pasientkontakt eller arbeide i laboratorier som driver tuberkulosedagnostikk og andre arbeidstakere med særskilt risiko for tuberkulosesmitte (bistandsarbeidere, helsetjeneste, fengselsomsorg etc.).

Arbeidsgruppen tar ikke standpunkt til om tuberkulintesting i skolen bør fortsette, siden en annen gruppe ser spesielt på dette, men antyder at rutinemessig tuberkulintesting sannsynligvis vil bli slutt hvis vi slutter med BCG-vaksinering av alle.

Ut fra forekomsten av tuberkulose blant personer i lavrisikogrupper i alderen 15 til 29 år gjennom de siste 10 årene, må vi regne med at vi vil få ett til tre flere tilfeller av tuberkulose i denne aldersgruppen årlig hvis vi slutter med rutinevaksinasjon. Med det overvåkings- og oppfølgingssystemet som er på plass, vil disse tilfellene være lette å oppdage og behandle. Dødsfall eller alvorlige

langtidskomplikasjoner av tuberkulose forekommer i praksis ikke i Norge i dag hos unge personer som har tilgang til behandling.

De årlige kostnadene til tuberkulintesting og BCG-vaksinering er beregnet til ca. 10 mill. NOK. Kostnadene per forebygget tilfelle ligger således i størrelsesorden 3 til 10 mill. NOK.

Arbeidsgruppen anbefaler at BCG-vaksinering på de anbefalte indikasjoner fortsatt skal være gratis. Unntaket er de situasjoner der smitterisikoen er knyttet til utøvelse av yrke. Der bør så vel risikovurdering / vaksinasjonsbehov og dekning av kostnader være arbeidsgivers ansvar, som for alle andre sykdommer der risikoen er knyttet til arbeidssituasjonen.

Folkehelseinstituttet slutter seg til arbeidsgruppens anbefalinger og vil råde HOD til å endre retningslinjene for BCG-vaksinering etter de linjer som rapporten foreslår.

Vennlig hilsen

Geir Stene-Larsen
direktør

Hanne Nøkleby
divisjonsdirektør